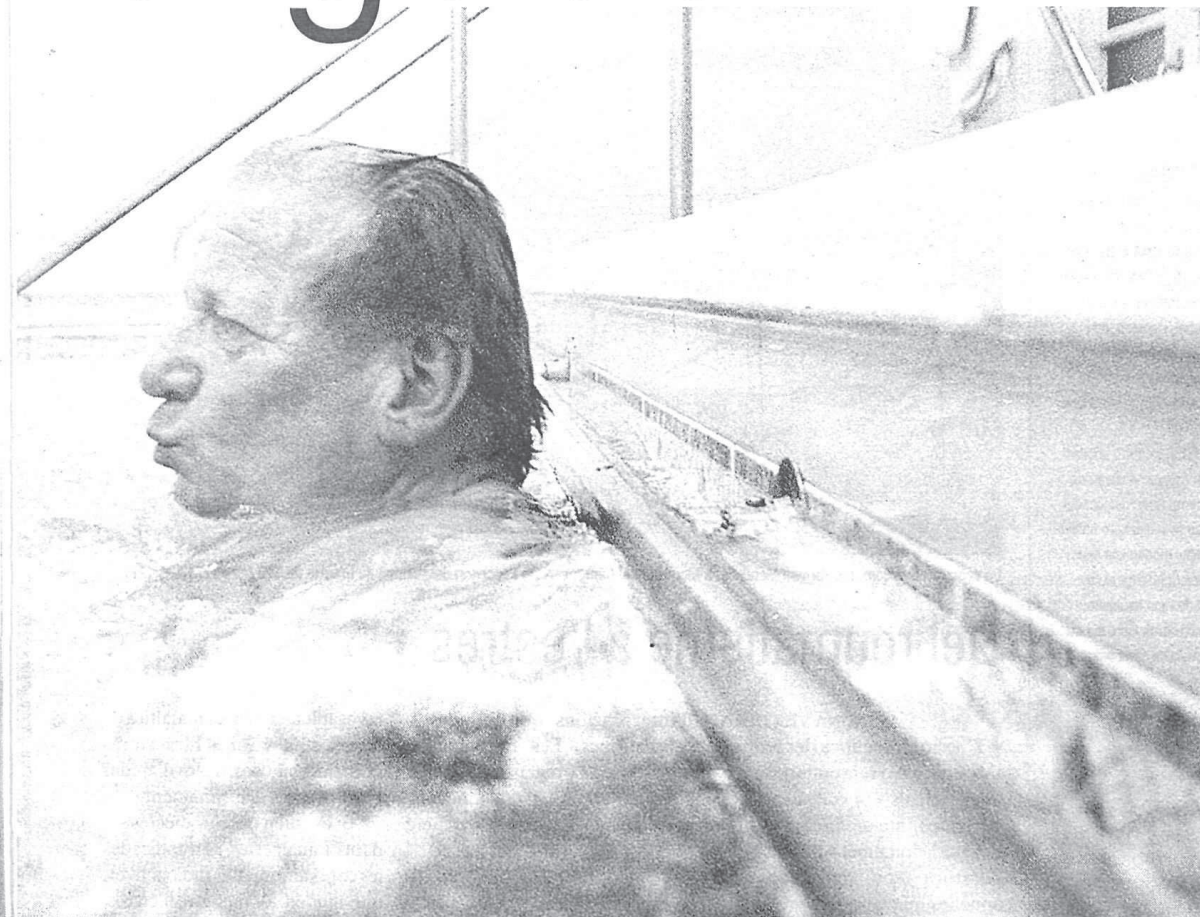

aigües

balnearis es van convertir en una moda restringida a les classes adinerades de la ciutat. Arquitectes i escultors modernistes van anar construint edificis confortables, amb àmplies terrasses, en la línia dels prestigiosos centres termals europeus, destinats no només a l'estricta cura d'aigües sinó també a oferir lleure i descans organitzats. L'explotació d'aquestes primitives cases de banys va anar lligada a la comercialització de l'aigua envasada, que va viure la seva màxima expansió entre els anys 20 i 30 del segle passat, i es va anar estenent de manera imparabla des de final del segle XIX fins als nostres dies.

La Guerra Civil espanyola va

representar el punt d'inflexió que va marcar la decadència dels balnearis. Molts centres van deixar de funcionar —n'hi va haver que fins i tot es van enderrocar, com el Soler, de Caldes de Malavella— i d'altres funcionaven a un ritme molt alentit. A la seva decadència de més de trenta anys, iniciada amb la Guerra Civil, hi va contribuir també la generalització dels fàrmacs a tota la població i els avenços de la bioquímica i la cirurgia. La disposició dels antibiòtics va suposar l'abandonament de les teràpies naturals, com el termalisme.

Ara, i després de la constatació que les pastilles no ho curen tot, els balnearis han renascut, i

Passió pel líquid element

● Va ser la primera beguda que l'home va conèixer i ara, gràcies a la fal·lera pel culte al cos i a la moda *light*, l'aigua torna a estar entre les begudes més preades. Des de Nova York, primer, i París, després, ha arribat a l'Estat Espanyol la *cultura de l'aigua*. Alguns restaurants, imitant la iniciativa de Colette —un dels locals més avantguardistes de París que ofereix una varietat de 70 tipus d'aigües embotellades— s'han apuntat ja a la moda de la carta d'aigües, i els tasts són cada vegada més nombrosos. Per cert, al tast celebrat el 6 de maig passat per l'Acadèmia Espanyola de Gastronomia, va resultar guanyadora Vichy Catalan, seguida de l'Aigua de Malavella. Aquest interès creixent per les aigües minerals també ha anat acompanyat per la publicació d'alguns llibres de receptes amb l'aigua com a protagonista, com *El aigua en la cocina del futuro*, d'Edicions B, en el qual 56 prestigiosos cuiners espanyols, entre els quals destaquen Arzak o Gallego, expliquen receptes amb el líquid element com a ingredient principal. / A.V.

són considerats autèntics centres de salut on el pacient és atès per un equip mèdic especialitzat en hidrologia i amb l'equipament necessari per a l'aplicació de les teràpies.

Termalisme social

En diversos països europeus amb molta tradició termal i un alt grau d'acceptació del termalisme per la medicina oficial, la Seguretat Social considera les estades en centres termals i els tractaments d'hidroteràpia com una alternativa més per als seus afiliats. Les despeses dels que no necessiten aquestes cures van a càrrec de l'administració pública, la qual cosa permet que en un país com Alemanya hi hagi prop de tres milions de termalistes a l'any. Països com França, Itàlia i Alemanya són el paradís del termalisme modern, en el sentit que concedeixen aquestes prestacions de manera totalment gratuïta o gairebé gratuïta. A l'Estat Espanyol, el programa de termalisme social, subvencionat pel Ministeri d'Afers Socials (Insero), concerta amb establiments termals la reserva de places per a l'estada i tractament dels seus afiliats. La subvenció, d'aproximadament un 50%, va dirigida als pensionistes de la Seguretat Social pels conceptes de jubilació i invalidesa en tots els casos i pel de viduïtat o altres pensions només a partir dels setanta anys. Els tractaments es dirigeixen, sobretot, a afeccions de l'aparell locomotor, com ara reumatisme, traumatismes i artrosi; de l'aparell respiratori, com ara bronquitis, asma i faringitis; a l'aparell digestiu, del ronyó i de les vies urinàries. Després de la concessió s'assigna l'estada en un determinat balneari i en un dels torns previstos, però no de manera immediata, perquè no es considera que aquestes malalties requereixin una teràpia urgent.